

Onbegrensd

Voorwoord

Op mensen met een beperking staat geen leeftijd!

Iedereen die jonger is dan 65 en een blijvende handicap of beperking heeft, krijgt van het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH) een tegemoetkoming voor de aankoop van hulpmiddelen of de aanpassing van zijn woning. Maar 65-plussers moeten die kosten zelf dragen. Dit kan niet. De leeftijd waarop iemand een handicap krijgt, mag geen rol spelen bij de toekenning van een tegemoetkoming.

Als je op je 60ste betrokken raakt in een verkeersongeval en er blijvende invaliditeit aan overhoudt, heb je recht op een tegemoetkoming van het VAPH. Of als je op 64-jarige leeftijd een herseninfarct krijgt en er blijvende letsels aan overhoudt, word je ook gesteund met een tegemoetkoming van het VAPH. Maar wat als je op je 65ste een beroerte krijgt en een blijvende handicap hebt? Dan moet je alles zelf betalen. Het VAPH erkent immers niemand boven de 65 en zo'n erkenning is nodig om je hulpmiddel terugbetaald te krijgen en om aanspraak te kunnen maken op welke dienstverlening dan ook, bijvoorbeeld dagopvang of begeleiding. Dit kan niet. In het Vlaams Parlement pleit men om deze discriminatie in het volgende regeerakkoord weg te werken. Dit zou inderdaad een goede zaak zijn.

Geert Messiaen
Voorzitter LVPH

“Basiszorg moet een recht zijn en geen gunst!”

Interview met

Goedele Devroy

Contacteer LVPH

Livornostraat 25 - 1050 Brussel

02 542 86 25 - lvph@lm.be - www.lvph-lm.be

Goedele Devroy is VRT/wetstraat-journaliste en moeder van Quinten. Haar zoon Quinten is zwaar mentaal en fysiek gehandicapt. Goedele wil meer zorg op maat voor mensen met een beperking.

LVPH: Hoe heb je vernomen dat jouw kind een zware handicap had, was dat tijdens de zwangerschap of nadien?

Goedele: Na de geboorte. Alle testen waaronder de Tripple test voor Trisomie 21 waren negatief. Alles bleek normaal. Ongeveer een vijftal maanden na de geboorte werd er vastgesteld dat mijn zoon Quinten een zeldzame handicap had.

LVPH: Wat voor handicap heeft jouw zoon dan?

Goedele: Hij heeft een chromosomale afwijking die eigenlijk geen naam heeft en niet of nauwelijks opspoorbaar is. Nu heb je de NIP-test maar ook hier is het twijfelachtig of ze de afwijking van mijn zoon hadden kunnen vaststellen. Hij heeft een ernstige fysieke en mentale beperking. Zijn mogelijkheden qua beweging en communicatie zijn heel beperkt. Spreken doet hij niet maar via lichaamstaal is er toch wel communicatie mogelijk. Hij is heel open en vrolijk. Quinten is een gelukkig kind en daar ben ik wel blij om.

LVPH: Hoe was de reactie van de omgeving toen vastgesteld werd dat Quinten zwaar gehandicapt was?

Goedele: Dat is natuurlijk voor iedereen een zware klap. Dat kan je niet minimaliseren. Het is net of de hemel op je hoofd valt. Voor heel de familie. Ik heb een zus gehad die eigenlijk nog een zwaardere handicap had en die is gestorven op 23-jarige leeftijd. Voor mijn ouders kwam al dat verdriet terug naar boven. Maar natuurlijk is het in de eerste plaats erg voor de ouders.

LVPH: Je hebt een drukke job, hoe combineer je de zorg voor je zoon met je werk?

Goedele: Ik werk graag en hou van mijn job. Vanaf het begin heb ik besloten dat ik daar niet wou op inboeten omwille van deze reden. Dat is wel iets waar je heel hard moet voor vechten. Dat is niet evident.

LVPH: Je bent een tijdje "out" geweest?

Goedele: Ik heb inderdaad een complete burn-out gehad. Het resultaat van jarenlang nauwelijks tot geen vrije tijd gehad te hebben. Je staat er eigenlijk dikwijls alleen voor. In je directe omgeving blijft dat iets abstracts. Ze weten dat je een gehandicapt kind hebt en dat dit veel werk met zich meebrengt maar beseffen niet dat je in achterhoofd er constant mee bezig bent, 24 op 24 uur.

LVPH: Woont je zoon bij jou of verblijft hij in een opvangtehuis?

Goedele: Quinten heeft tot september vorig jaar, dus tot zijn negentien jaar, altijd thuis gewoond. Hij verbleef wel in de dagopvang van negen tot vijf. Dit is niet evident met een job die toch wel andere uren heeft. Gelukkig kreeg hij sinds zijn zevende jaar een PAB, een persoonlijk assistentiebudget. Daarmee konden we thuis hulp inkopen om Quinten vooral in de vooravond op te vangen. Dat budget was bijna voldoende om heel het jaar door in de vooravond opvang te kunnen voorzien zodat ik fulltime kon blijven werken. Anders was het gewoon niet mogelijk geweest. Maar dan schiet er niets over voor hulp in het weekend of om eens weg te gaan of op vakantie te gaan. Dat zat er gewoon niet in en dat al negentien jaar lang. Nu is hij heel groot en sterk en die zorg wordt elk jaar zwaarder maar het budget blijft hetzelfde. Dat is heel moeilijk. Sinds september verblijft Quinten tijdens de week in VZW Bindkracht. In het weekend komt hij naar huis.

LVPH: Ik neem aan dat het verblijf in vzw Bindkracht ook wel geld kost?

Goedele: Uiteraard. En het persoonsvolgend budget dat Quinten nu heeft is daarvoor onvoldoende. We kunnen eigenlijk maar de helft betalen van wat de opvang en het personeel kost. Om het personeel te kunnen betalen moeten we met vzw Bindkracht dus bedelen: giften verzamelen, benefieten organiseren. We staan zoals zovele anderen op de wachtlijst voor het budget waar hij recht op heeft.

LVPH: Wat vind je van het nieuwe financieringssysteem?

Goedele: Het is een goede zaak maar het heeft voorlopig nog niet veel verbeterd voor ons. Quinten heeft de volledige inschalingsprocedure doorlopen en heeft recht op een bepaald bedrag maar krijgt dat niet. Er is niet genoeg geld en dus komt hij op de wachtlijst. Eigenlijk verandert er niets. Het bedrag van het vroegere PAB krijg je nu verder via PVF. De wachtlijst waar je vroeger op stond in afwachting van een voorziening is verlegd naar de wachtlijst voor een budget. Hoe lang hij op de wachtlijst moet staan om de broodnodige zorg te kunnen betalen weet ik niet. Geen geruststellende gedachte.

De inschalingsprocedure is ook zeer omslachtig. Het inschalingsformulier dat je moet invullen is gericht op mensen met een fysieke handicap. Zo was één van de vragen op het inschalingsformulier: "Hebt u met de persoon met een handicap overlegd wat die persoon zelf wil?" Dan moet ik antwoorden: "Nee, want hij kan niet spreken". Dat werd dus niet aanvaard, het formulier was niet correct ingevuld.

Ik sta uiteraard wel achter het idee dat de persoon met een handicap of zijn vertegenwoordigers meer inspraak en macht krijgen. Het systeem van vroeger was totaal uitzichtloos. Vroeger had je helemaal geen inspraak en moest je alles ondergaan. Het is jammer dat de budgetten niet vrij gemaakt worden en dat er zulke grote wachtlijsten zijn. Het basisprobleem binnen de gehandicaptenzorg is en blijft: er is geen recht op zorg, het is een gunst. Je kan niet naar de rechtbank stappen om aan te klagen dat de overheid je niet helpt. Er is ook een gesloten enveloppe qua budget. Dit in tegenstelling tot gezondheidszorg. Als er veel mensen met kanker of zware ziekten zijn, gaat men niet zeggen: "Sorry, het geld is op". Dat geld wordt bijgepast. Voor gehandicaptenzorg is dat niet zo, ook niet voor mensen die werkelijk niet zonder zorg kunnen leven. Ik vind dat niet kunnen. Voor de meest zorgbehoevenden moet het een afdwingbaar recht zijn. Je kan toch niet maken om deze mensen zo lang op hun budget te laten wachten. Die financieringshervormingen zijn niet perfect zolang mensen moeten wachten op hun budget. Ik hoop dat de volgende regering beseft wat er op het spel staat. Het zijn wel zo'n 12.000 mensen die op de wachtlijst staan. Deze regering heeft ongeveer 330 miljoen over vijf jaar geïnvesteerd maar dit is niet genoeg.

Ook de kwaliteit van voorzieningen is niet overal even goed. Er zijn voorzieningen die paradijslijk zijn en er zijn voorzieningen die zo triestig zijn dat je je in Oost-Europa waant. Er zijn enorme verschillen in financiering. Je hebt rijke en arme voorzieningen. Dat is die zogezegde scheef trekking die historisch gegroeid is en die Vandeurzen wil wegwerken. Tot op heden is daar nog niets van in huis gekomen.

LVPH: Wat houdt die historische scheef trekking eigenlijk in?

Goedele: Historisch krijgt de ene voorziening meer dan de andere. Bij de overschakeling naar het PVF is het budget dat die voorziening kreeg verdeeld onder de bewoners. Dat wil zeggen dat een bewoner die in een arme voorziening zit de klos is. Want zijn persoonlijk budget is daardoor veel kleiner dan dat van iemand die in een rijkere voorziening zit. Dit is oneerlijk. Iemand die weg zou willen uit die slechtere voorziening kan niet want die heeft er het budget niet voor.

Een ander probleem dat enorm veel kwaad bloed heeft gezet bij ouders van zwaar hulpbehoevende kinderen is het volgende: zonder de ouders te verwittigen heeft de overheid in voorzieningen voor zwaar mentaal gehandicapte kinderen gemeten hoe vaak die kinderen aanwezig waren in die voorzieningen. Ouders die nog in staat waren om hun kind elk weekend naar huis mee te nemen, kregen minder budget dan ouders die in het weekend hun kinderen in de voorziening lieten.

Dat is toch geen zorg op maat?

Ik ga tot het uiterste om mijn kind in het weekend bij mij te hebben maar soms kan je, door ziekte bijvoorbeeld, je kind eens niet opvangen in het weekend of wil je eens tijd voor jezelf door je kind een weekend in de voorziening laten. Dat is onmogelijk want je hebt daar het budget niet voor gekregen. Mantelzorgers hebben ook wat flexibiliteit en wat vrijheid nodig. De zorg op maat, die beloofd was, is er in de praktijk niet.

Wat me ook tegen de borst stuit, is dat de regering zegt dat je solidair moet zijn onder elkaar. Met andere woorden: als je zorg op maat wil, kan dit ten koste gaan van andere hulpbehoevenden. Sorry, maar die solidariteit moet niet komen van de ene getroffen groep naar de andere.

De solidariteit moet van de hele maatschappij komen. Dat soort van redeneringen geven je een schuld: je wil hulp en de andere zit misschien in een nog schrijnender geval dan jij. Vandeurzen is trots dat hij de meest schrijnende gevallen - mensen die verwaarloosd worden bijvoorbeeld - automatisch een budget zou toekennen. Terecht natuurlijk, maar het is toch wel heel erg dat dit tot nu toe niet het geval was. Uiteraard moeten mensen in nood geholpen worden. Nogmaals, basiszorg voor zwaar hulpbehoevenden moet een recht zijn, er moet een open financiering komen zodat iedereen die er nood aan heeft een menswaardig bestaan kan leiden.

De overheid doet haar best en alles evolueert in positieve zin maar alles gaat zo traag... en heel je leven gaat intussen wel voorbij.

**Nieuwe
campagne:**

Zorgen voor elkaar, da's toch normaal?

De Vlaamse sociale bescherming zal de komende jaren fors uitbreiden. Daarom lanceren Zorg en Gezondheid en Jo Vandeurzen, Vlaams minister voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, in samenwerking met de zorgkassen, een nieuwe informatiecampagne die uitlegt wat de Vlaamse sociale bescherming doet en waarom iedereen daarvoor een zorgpremie betaalt. De slogan luidt: "Zorgen voor elkaar, da's toch normaal?"

Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin: "De Vlaamse sociale bescherming draait rond solidariteit. Dat tonen we met deze campagne. Mensen hebben het recht te weten wat er gebeurt met de zorgpremie. Dat is geen extra belasting die naar de Vlaams schatkist vloeit. Nee, elke zorgpremie wordt vandaag gebruikt om maandelijkse zorgbudgetten te geven aan mensen die langdurig en veel zorg nodig hebben. Met onze Vlaamse sociale bescherming bouwen we zo een extra laag bovenop de federale sociale zekerheid voor iedereen in Vlaanderen. De komende jaren zal die nog uitbreiden met nieuwe diensten, zoals tegemoetkomingen voor mobiliteitshulpmiddelen."

Meer info: lvph-lm.be en zorg-en-gezondheid.be

Doktersbriefje wordt digitaal

Nieuw: het 'e-attest'

Huisartsen kunnen voortaan overschakelen op het 'e-attest' of digitale doktersbriefje. Het e-attest vervangt het papieren attest voor verstrekte hulp. De arts stuurt het e-attest direct digitaal door naar je ziekenfonds. Je hoeft dus zelf niets meer te doen!

Waarom een e-attest?

Niet alleen voor de arts maar ook voor de patiënt heeft het e-attest veel voordelen.

1. Geen heen-en-weergeloop

Je hoeft niet meer op zoek naar een kantoor of brievenbus van je ziekenfonds om je doktersbriefje binnen te brengen. Ook enveloppen en klevers heb je niet meer nodig om terugbetalingen van je dokterskosten te ontvangen.

2. Geen vergeten briefjes

Je kunt geen doktersbriefjes meer verliezen of vergeten. Zo loop je geen terugbetalingen mis en krijg je altijd waar je recht op hebt.

3. Snellere terugbetaling

De arts stuurt je e-attest onmiddellijk naar je ziekenfonds. De verwerking in het ziekenfonds gebeurt automatisch. Als alles goed is, staat het geld ten laatste 3 werkdagen later al op je rekening.

Meer info over het e-attest? Surf naar www.lm.be, kies je regio en klik op 'Ziekteverzekering'. Of contacteer je ziekenfonds.